
Spis treści

Od redaktora naukowego Kazimierz Kuciński	9
Wstęp Kazimierz Kuciński	11
1. Istota nauk ekonomicznych Kazimierz Kuciński	15
1.1. Ekonomia jako nauka wątpliwa i niewątpliwa	15
1.1.1. Cele nauk ekonomicznych	15
1.1.2. Ekonomia jako wiedza o niewiedzy	22
1.1.3. Naukowa refleksja nad gospodarką	26
1.2. Miejsce w naukach ekonomicznych	30
1.2.1. Fakty a miejsca	30
1.2.2. Przestrzeń a miejsce	31
1.2.3. Skala miejsc	33
1.2.4. Wartość miejsc	35
1.2.5. Rozumienie miejsc	37
1.2.6. Miejsce a czas	39
1.3. Czas w naukach ekonomicznych	43
1.3.1. Czas jako przedmiot i narzędzie analiz ekonomicznych	43
1.3.2. Temporalny kontekst teraźniejszości	45
1.3.3. Ujęcie statyczne versus dynamiczne	47
1.3.4. Pojmowanie czasu i jego konsekwencje	49
2. Przedmiot nauk ekonomicznych Kazimierz Kuciński	53
2.1. Implikacje poznawcze przedmiotu ekonomii	53

6 Spis treści

2.2. Ujęcia statyczne i dynamiczne w naukach ekonomicznych	58
2.3. Funkcje nauk ekonomicznych	61
2.4. Poziomy naukowej analizy gospodarki i gospodarowania	69
2.5. Kanony nauk ekonomicznych	75
2.6. Istota myślenia ekonomicznego	78
3. Problemy badawcze w naukach ekonomicznych	
Kazimierz Kuciński	84
3.1. Problemy badawcze	84
3.2. Tezy i hipotezy badawcze	93
3.3. Język badania	98
4. Prawda w naukach ekonomicznych	104
4.1. Kwestia prawdy w naukach ekonomicznych	
Kazimierz Kuciński	104
4.1.1. Pragmatyzm prawdy ekonomistów	104
4.1.2. Wiara ekonomistów w prawdę	108
4.1.3. Dylematy prawdy ekonomistów	110
4.2. Prawda, poznanie i ich konsekwencje w badaniach ekonomistów	
Aleksandra Laskowska-Rutkowska	113
4.2.1. Poznanie i prawda nie tylko w ekonomii	113
4.2.2. Dobór metody badawczej jako ekstrapolacja dążenia do poznania prawdy	115
4.2.3. Częstkowe a systemowe podejście do badania rzeczywistości	117
4.2.4. Wnioski	119
5. Intuicja w studiach nad gospodarką	121
5.1. Intuicja w poznaniu naukowym	
Marzena Fryczyńska	121
5.1.1. Pojęcie intuicji	121
5.1.2. Intuicja a zdolności poznawcze	122
5.1.3. Intuicja a zróżnicowanie indywidualne osób	124
5.1.4. Słabość intuicji	125
5.1.5. Twórczość a intuicja	126
5.1.6. Intuicjonizm w poznaniu naukowym	128
5.1.7. Intuicja w procesie naukowo-badawczym	130
5.1.8. Możliwości rozwoju poznania intuicyjnego	132
5.2. Prawda sądów intuicyjnych	
Beata Jamka	134
5.2.1. Istota intuicji	134
5.2.2. Kontekst odkrycia a przedmiot nauki	135

5.2.3.	Prawda w nauce i prawda intuicji	135
5.2.4.	Hierarchia wiedzy	138
5.2.5.	Hierarchia wiedzy a kontekst odkrycia	139
5.2.6.	Różne stany (nie)świadomości	139
5.2.7.	Biografie	141
5.2.8.	Rzetelność danych i informacji	144
5.2.9.	Refleksja	146
5.2.10.	Zakończenie	148
6.	Podjęcie naturalistyczne w naukach ekonomicznych	150
6.1.	Istota podejścia naturalistycznego	
	Jerzy Surma	150
6.1.1.	Wielki spór	150
6.1.2.	Problem złożoności	154
6.1.3.	Na rozdrożu	159
6.2.	Mierzalność zjawisk w naukach ekonomicznych	
	Dariusz Turek	161
6.2.1.	Przedmiot kwantyfikacji	161
6.2.2.	Epistemologiczne ograniczenia kwantyfikacji	165
6.2.3.	Język nauki jako przeszkoda epistemologiczna kwantyfikacji	167
6.2.4.	Granice poprawnego definiowania pojęć	168
6.3.	Dylematy kwantyfikacji zjawisk ekonomicznych	
	Kazimierz Kuciński	173
6.3.1.	Przesłanki i ograniczenia kwantyfikacji	173
6.3.2.	Trafność i rzetelność narzędzi pomiarowych	175
6.3.3.	Granice kwantyfikacji	176
6.3.4.	Wątpliwości mierzącego	178
7.	Podjęcie humanistyczne do badania gospodarki	179
7.1.	Dualizm humanistyczno-ekonomiczny człowieka a rozwój nauk ekonomicznych	
	Zbigniew Krysiak	179
7.1.1.	Przesłanki rozwoju nauk ekonomicznych	179
7.1.2.	System wartości i natura człowieka a rozwój nauk ekonomicznych	183
7.1.3.	Wpływ dualizmu człowieka na metodologię nauk ekonomicznych	185
7.2.	Perspektywa aksjologiczna nauki a rola systemów wartości w ekonomii	
	Marcin Wojtysiak-Kotlarski	188
7.2.1.	Rola systemów wartości w nauce	188
7.2.2.	Rola systemów wartości w dziełach ekonomistów	194
7.2.3.	Współczesne poglądy na kwestię systemów wartości w naukach ekonomicznych	199
7.3.	Wartość poznawcza systemów wartości	
	Kazimierz Kuciński	204

8. Interdyscyplinarność w naukach ekonomicznych	211
8.1. Interdyscyplinarność jako cecha procesu rozwoju nauki	
Marcin Wojtysiak-Kotlarski	211
8.1.1. Interdyscyplinarność na tle rozwoju nauki	211
8.1.2. Niektóre aspekty definicyjne interdyscyplinarności	213
8.1.3. Filozofia nauki a interdyscyplinarność	216
8.1.4. Przykłady ujęć interdyscyplinarnych	217
8.2. Ujęcia interdyscyplinarne w naukach ekonomicznych	
Kazimierz Kuciński	219
8.3. Interdyscyplinarność ekonomicznej analizy prawa	
Kazimierz Kuciński	224
Postówie	
Kazimierz Kuciński	228
Pytania problemowe	231
Bibliografia	234